

Kraków, 20.08.2021r.

Prof. dr hab. Patrycja Bąk
AGH w Krakowie
Wydział Inżynierii Lądowej i Gospodarki Zasobami
Al. Mickiewicza 30
30-059 Kraków

RECENZJA

rozprawy doktorskiej pt. „*Metodyka systemu minimalizacji kosztów procesu technicznej likwidacji kopalni węgla kamiennego*”, autorstwa Pana mgr. inż. Janusza Smoliły

Recenzja pracy doktorskiej pt. „*Metodyka systemu minimalizacji kosztów procesu technicznej likwidacji kopalni węgla kamiennego*”, autorstwa Pana mgr. inż. Janusza Smoliły została zrealizowana na zlecenie Rady Naukowej oraz Dyrektora Głównego Instytutu Górnictwa w Katowicach prof. dr hab. inż. Stanisława Pruska z dnia 15.06.2021 roku.

1. Wprowadzenie

Od wielu lat w branży węgla kamiennego prowadzono działania, których celem było doprowadzenie sektora do funkcjonowania w gospodarce rynkowej. Zmierzając do ograniczenia kosztów zlikwidowano kopalnie, które uznano za nierentowne. Dodatkowo, niezwykle istotne są decyzje Unii Europejskiej związane z możliwością udzielania dotacji na likwidację kopalń węgla kamiennego z budżetu państwa do końca roku 2023.

Doktorant w swojej rozprawie, biorąc pod uwagę specyfikę branży górniczej, opracował metodykę systemu minimalizacji kosztów procesu technicznej likwidacji zakładów górniczych.

2. Charakterystyka rozprawy doktorskiej

Przedłożona rozprawa doktorska składa się ze 130 stron. Zawiera ona wstęp, sześć rozdziałów, spis tabel, spis rysunków oraz bibliografię w liczbie 104 pozycji.

Wstęp pracy to prezentacja tematu wraz z uzasadnieniem. Zasadność przeprowadzenia badań związanych z tematyką rozprawy doktorskiej przedstawiono w rozdziale pierwszym.

Z kolei, cel główny oraz cele cząstkowe wraz z charakterystyką zawarto w rozdziale drugim. W rozdziale trzecim Autor analizuje bieżący stan wiedzy związanej z tematyką ujętą w rozprawie. Ponadto, przedstawia przegląd literatury w aspekcie podejścia procesowego w zarządzaniu przedsiębiorstwem górniczym. Rozdział czwarty to prezentacja metod i narzędzi badawczych wykorzystanych przez Autora. Rozdział piąty zawiera wyniki badań, na które składają się:

- bieżący model zarządzania procesami w spółce,
- przebieg procesów zachodzących w trakcie likwidacji zakładów górniczych w postaci map,
- analiza statystyczna realizowanych procesów likwidacji,
- przedstawienie autorskiej metodyki zarządzania kosztami procesów likwidacji wraz z oprogramowaniem.

Rozdział szósty stanowi podsumowanie i wnioski końcowe.

3. Problem badawczy rozprawy doktorskiej

W przedstawionej rozprawie doktorskiej Autor sformułował problem badawczy oparty na opracowaniu metodyki efektywnego planowania i realizacji procesów likwidacji kopalń węgla kamiennego, z wykorzystaniem innowacyjnych narzędzi zapewniających minimalizację ponoszonych nakładów. Przegląd literatury, jak również dotychczasowych badań naukowych, wskazują, że nie były prowadzone kompleksowe badania naukowe mające na celu poprawę skuteczności i efektywności procesów likwidacji kopalń. Powyższe stwierdzenia potwierdza zasadność tematyki podjętej w rozprawie doktorskiej. Wykonane przez Autora badania mogą stać się bazą do opracowania procedur postępowania przy wdrażaniu i stosowaniu koncepcji zarządzania procesami.

4. Ocena merytoryczna rozprawy doktorskiej

Przedstawiona rozprawa doktorska mieści się w dziedzinie nauk inżynierijno-technicznych, dyscyplinie naukowej inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka. Celem pracy było opracowanie metodyki możliwości zaimplementowania podejścia procesowego w aspekcie minimalizacji kosztów w Spółce Restrukturyzacji Kopalń SA. Autor pracy podjął niezwykle ważny temat, uzasadniając bardzo obszernie i zasadniczo jego

wyбір. W realizowanej dysertacji na uwagę zasługuje niezwykle praktyczne podejście Autora do problemu badawczego. W jego ramach zastosowano następujące metody badawcze:

- metoda badania (analizy) dokumentów,
- metoda analizy i krytyki literatury,
- metoda sondażu diagnostycznego,
- metoda obserwacji,
- metoda badań panelowych,
- metoda symulacji komputerowej.

Praca jest napisana w sposób jasny i czytelny. Układ jest logiczny i uporządkowany. Tematyka rozprawy jest niezwykle aktualna i stanowi wkład w dyscyplinę inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka.

5. Uwagi krytyczne

1. Rysunek 5.2.2. (str. 83) jest zatytułowany „Mapa procesów likwidacji kopalni” nie jest „mapą”. Hasło „Procesy likwidacji kopalni” jest wpisane w jedno pole, wokół którego są zgromadzone nazwy różnych dokumentów (np. program likwidacji kopalni, plan ruchu likwidowanego zakładu, aneksy), wykonywanych czynności (np. nieodpłatne zbycie kopalni, akceptacja przez ARP, przekazanie pompowni), wykonywanych analiz lub podejmowanych decyzji (np. analiza wpływu, decyzja o kształcie docelowego modelu kopalni). Jedno hasło nie jest mapą procesów, a same procesy są ujęte w tabeli 5.2.1.
2. Rysunek 5.2.6. (str. 87) dotyczy mapy procesu nieodpłatnego zbycia kopalni na rzecz SRK SA. Zapisano, że procesem podstawowym jest podział majątku przekazywanego do zagospodarowania w oddziałach SRK SA. Takiego procesu nawet nie ma na rysunku (chyba, że ma to być koncepcja zagospodarowania majątku).
3. Z rysunku 5.2.9. (str. 89) nie wynika, że stan zagrożenia wodnego jest zagrożeniem determinującym docelowy model likwidacji kopalni.
4. Tabela 5.3.1. (str. 90) – czy już w tym miejscu nie powinien zostać podział przyjęty dalej na oddziały duże, średnie i małe? Porównuje się statystycznie koszty likwidacji kopalni O1, ponad 50 razy większe niż w przypadku kopalni O17.
To, że podejście ujmujące wszystkie oddziały, niezależnie od wielkości, nie jest właściwe potwierdzają także zapisy ze str. 98 – średni koszt likwidacji jednej kopalni

pochłania 5,88% całych kosztów, a w rzeczywistości jest to od 0,32% do 16% (również pięćdziesięciokrotna różnica).

5. Str. 91 – co oznaczają i jak były wyliczane „średnie wartości” dla oddziałów w przypadku każdego procesu (np. proces 1 – 0,025%)?
6. Rysunek 5.3.2. (str. 92) – w siódmym roku łączne koszty likwidacji szybów i szybków maleją do zera, a w ósmym roku ich średnia wartość rośnie? Podobnie rysunek 5.3.4. na str. 94.

6. Wniosek końcowy

Na podstawie zrealizowanej analizy rozprawy doktorskiej Pana mgr. inż. Janusza Smoliły, oceniam ją pozytywnie. Zarówno cel główny pracy, jak i cele cząstkowe zostały zrealizowane. Autor prezentuje wysoki poziom wiedzy praktycznej oraz teoretycznej w dyscyplinie naukowej inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka. Ponadto, posiada niepodważalną umiejętność samodzielnego realizowania badań naukowych.

Stwierdzam, że praca doktorska pt. *Metodyka systemu minimalizacji kosztów procesu technicznej likwidacji kopalni węgla kamiennego*, autorstwa Pana mgr. inż. Janusza Smoliły stanowi oryginalne rozwiązanie problemu badawczego. Rozprawa odpowiada wymogom określonym w art. 13 Ustawy z dnia 14.03.2003 roku o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki.

W związku z powyższym, wnioskuję o dopuszczenie Pana mgr. inż. Janusza Smoliły do dalszego postępowania w ramach przewodu doktorskiego.

Patrycja B...